

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-407

17.4.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Ansvar

Advokatansvar – feil rådgivning om virkninger av fordelingskjennelse?

Klager kontaktet sikrede (advokat) i forbindelse med en tvist med sin tidligere samboer. Tvisten gjaldt fordeling av felles aktiva etter samlivsbruddet. Ifølge klager ønsket hun å kreve 50 % og 50 % gjeld i partenes felles bolig, selv om boligen var tinglyst med 1/3 eierandel på klager og 2/3 eierandel på klagers tidligere samboer. Boligen ble tvangssolgt i 2023. Spørsmålet om fordeling av kjøpesummen ble brakt inn for tingretten. I de tidligere prosesskrivene anførte sikrede på vegne av klager at partene eide boligen 50/50 og anførte at partene hadde hatt en felles intensjon om lik eierbrøk ved kjøpet. Sikrede påpekte også at rettsvirkningen av fordelingskjennelsen var at partene var avskåret fra å overprøve de underliggende eierforholdene senere, jf. Rt. 2012 s. 1371. Dersom partene ikke kom til enighet, ville klager kreve at tingretten holdt av det omtvistede beløpet, jf. tvangsfullbyrdsloven § 11-36 (3). I et senere prosesskriv anførte sikrede imidlertid at klager nå var enig i at de formelle eierforholdene måtte legges til grunn for fordelingen av kjøpesummen etter et møte med regnskapsfører. Partene utformet så et omforent prosesskriv til tingretten den 11.3.24, hvor partene skrev at de formelle eierforholdene skulle legges til grunn for fordelingen av kjøpesummen. Tingretten avsa kjennelse i tråd med det omforente prosesskrivet. Kjennelsen ble ikke anket. Etter at ankefristen var løpt ut, oppdaget sikrede at hun var avskåret fra å overprøve de underliggende eierforholdene. Hun fremsatte så et erstatningskrav mot sikredes ansvarsforsikring og anførte at sikrede ikke hadde informert godt nok om rettsvirkningene av fordelingskjennelsen. Klager mente også at sikrede burde ha gitt råd om anke. Foretaket avviste ansvar. Sikrede avviste at han hadde feilinformert klager om at hun kunne overprøve de underliggende eierforholdene senere. Videre viste foretaket til prosesskrivene, som tilsa at sikrede hadde informert om Rt. 2012 s. 1371 og virkningene av fordelingskjennelsen. Foretaket mente videre at det var meningsløst å anke en kjennelse som var basert på et omforent prosesskriv. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav fremsatt under profesjonsansvarsforsikring.

Sikrede bistod klager i en tvist mot hennes tidligere samboer. Tvisten gjaldt fordeling av felles aktiva etter samlivsbrudd. Klager har forklart at hun kontaktet sikrede fordi hun ønsket å kreve 50 % eierandel og 50 % gjeld i felles bolig med hennes tidligere samboer. Boligen ble tvangssolgt i 2023. Partene var imidlertid uenige om fordelingen av kjøpesummen, ettersom de var uenige om de underliggende eierforholdene. Boligen var tinglyst med 1/3 eierandel på klager og 2/3 eierandel på hennes eks ved kjøpet. Klager mente imidlertid at de reelle eierforholdene var 50/50, og at megler hadde gjort feil ved tinglysingen. Spørsmålet om fordeling av kjøpesummen ble derfor brakt inn for tingretten.

I prosesskriv av 23.1.24 anførte sikrede at partene eide boligen med en halvpart på hver. Etter sameieloven § 2 var det en presumsjon for lik eierbrøk. De tinglyste forholdene kunne ikke alene være avgjørende for spørsmålet om eierforholdet. Videre anførte sikrede at motparten ikke hadde fremlagt dokumentasjon som tilsa at partene hadde avtalt en annen eierbrøk. Videre anførte sikrede at når det ikke var mulig å fastlegge partenes intensjon gjennom klar avtale eller andre holdepunkter, så måtte eierskapet baseres på partenes bidrag til felles erverv. Etter en gjennomgang av partenes innskudd til felles erverv fremstod partene som tilnærmet likeverdige. I tillegg skrev sikrede blant annet følgende under sakens rettslige side:

Retten skal ved kjennelse fastsette fordelingen av kjøpesummen jf tvfbl § 11-36. Det følger av tredje ledd at det til dekning av et omstridt eller usikkert krav kan avsettes '*en del*', som må forstås som et beløp som svarer til det som kravet etter en forsiktig vurdering maksimalt vil utgjøre.

I prosesskriv av 18.04.2023 begjærte [motpart] også boligen tvangssolgt, for å oppnå partsevne i saken. Det fremkommer der at

For det tilfelle at hun tar ut søksmål for å tviste om eierbrøken, er det ingen grunn til å sette tvangssalget på vent. Beløpet etter salget av bolig vil være sikret på klientkonto/meglerkonto inntil det er oppnådd enighet mellom partene om eierbrøken eller til det foreligger rettskraftig dom i sak om eierbrøk.

Juridisk og faktisk er dette noe mer nyansert. Av Rt 2012 s 1371 avsnitt 21 kommer det frem at fordelingskjennelsen ikke bare med endelig virkning avgjør hvordan kjøpesummen skal fordeles mellom de berettigede, men at den også med rettskraftig virkning avgjør det underliggende forhold mellom dem som har krav på andel av kjøpesummen. Rettskraftsvirkningen omfatter også eiere som har vært trukket inn som part eller vært varslet etter § 11-8.

Et etterfølgende søksmål om det underliggende forhold må derfor avvises etter tvi § 19-15 tredje ledd. Begge parter er derfor avskåret fra å reise egen sak om det underliggende forhold i etterkant av en fordelingskjennelse som avgjør eierforholdet. Det er bare hvis retten holder av det omtvistede beløp at en slik sak kan reises.

... har foreløpig avventet å reise sak om eierandelene, hovedsakelig fordi hun har gitt uttrykk for at saken bør løses ved rettsmekling, slik også retten har initiert.

Partene ville da kunnet ha blitt enige om alle forhold og avslutte tvisten fullstendig. Det har [motparten] til nå avvist. **Han inviteres til å ta stilling til rettsmekling på nytt**, da det anses hensiktsmessig for dem begge at partene kan sette en endelig strek over saken.

Videre skrev sikrede at dersom saken ikke løses gjennom rettsmekling, så krevde klager at retten ville avsette et beløp som tilsvarte forskjellen i partenes utgangspunkt, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 11-36 (3). Differansen var kr 1 698 092,50. I oppsummeringen skrev sikrede så at klienten ikke anså det hensiktsmessig prosessuelt eller tilstrekkelig opplyst for retten til å avgjøre tvisten om eierandel nå.

Deretter sendte sikrede inn et nytt prosesskriv den 22.2.24. I prosesskrivet skrev sikrede at klager nå gikk vekk fra at retten skulle holde av det omtvistede beløpet. Sikrede skrev at etter gjennomgang med regnskapsfører aksepterte klager at skjøtets fordeling skulle legges til grunn. Videre skrev sikrede følgende under pkt. 7:

Partene har vært uenige i fordelingen av eierandeler, men det har også for [klagers] del vært vanskelig å vite med sikkerhet hvordan [motparten] har beregnet underveis da forutsetningene har endret seg i de beregninger hun har fått seg forelagt.

Dette prosesskriv gir uttrykk for vesentlig endring av denne sides syn i tillegg til nyansering av beregningene som bør ligge til grunn for resultatet retten skal komme til. Det kan være relevant å søke avklart, før retten fatter fordelingskjennelse, at partene enten kan komme til en enighet om beregningene eller gi uttrykk for hva uenigheten ligger i slik at retten kan fokusere på å løse dette. Partene står nå ikke spesielt langt fra hverandre. På den annen side er løsningen underlagt rettens diskresjon.

Det eneste som antas relevant ved en muntlig behandling nå, vil være korte partsforklaringer og hovedsakelig forklaring fra regnskapsfører, dersom det er en faktisk uenighet om hvordan resultatet skal beregnes, basert på forutsetningene og datamaterialet regnskapsfører har benyttet. Det antas at et slikt møte ikke vil ta lang tid. Det fastholdes ikke lenger fra denne side at det er nødvendig med muntlige forhandlinger, men legges til grunn at saken kan løses skriftlig, om enn med inngivelse av eventuelle saksomkostningsoppgaver.

Den 11.3.24 snakket sikrede og klager på e-post om et omforent prosesskriv. Sikrede viste til en telefonsamtale og la ved det omforente prosesskriv. Deretter sendte sikrede en ny e-post samme dag, hvor han skrev følgende:

Hei

Det var ikke store endringene hun ville ha.

Mitt siste avsnitt var

Med disse utgangspunkter vil fordelingen av nettp oppgjør etter salget av den tidligere felles bolig fordele seg med kr 2 233 590,- til [klager] og kr 5 813 775,- til [motpart].

Hennes er

Med disse utgangspunktene er partene enige om at fordelingen av netto oppgjør etter salget av den tidligere felles bolig fordeler seg med kr 2 233 590,- til [klager] og kr 5 813 775,- til [motpart].

Det har ingen eklatante virkninger. Det er et omforent prosesskriv og setter fortsatt bare baseline for saken det sendes inn i.

Ok?

Partene sendte inn det omforente prosesskrivet samme dag. I prosesskrivet stod det at partene var enige om en fordeling fordelt med utgangspunkt i skjøtet og gjeld med 60 % på klagers tidligere samboer og 40 % på klager.

Tingretten avsa kjennelse for fordeling av kjøpesummen etter tvangssalg ved medhjelper, jf. tvangsfullbyrdsloven § 11-36. Retten la til grunn at partene var enige om fordelingen av netto kjøpesum, hvorav klager skulle få kr 2 233 590 og klagers eks skulle få kr 5 813 775. Kjennelsen ble ikke anket. Klager er følgelig avskåret fra å overprøve det underliggende eierforholdet, jf. Rt. 2012 s. 1371.

Klager meldte inn krav under sikredes ansvarsforsikring. Klager anførte at sikrede hadde gitt henne feil råd angående virkningen av fordelingskjennelsen og deretter unnlatt å rette opp i dette ved å anke kjennelsen. Det ble anført at advokaten totalt hadde påført klager et tap på ca. kr 2,5 millioner.

Foretaket avsto ansvar. Foretaket mente at sikrede hadde informert tilstrekkelig om fordelingskjennelsens virkninger for det underliggende eierforholdet. Videre skrev foretaket at sikrede hadde informert om at det var stor prosessrisiko knyttet til en rettslig behandling av påstanden om 50/50 eierandel og gjeld. En løsning på ca. 1/3 og 2/3 var det mest sannsynlige resultatet som en domstol ville komme til. Dette var basert på den samlede dokumentasjonen i saken, eksempelvis signert skjøte med angitt eierbrøk og den samme angivelsen av eierbrøk i skattemeldinger. Foretaket påpekte også at advokatfirmaet A hadde kommet til samme konklusjon i sin vurdering. Ifølge foretaket var det rimelig å anta at dette var bakgrunnen for den omforente løsningen som lå til grunn for fordelingskjennelsen. I tillegg avviste foretaket ansvar grunnet manglende ansvar. Fordelingskjennelsen var i tråd med en løsning som klager selv var kjent med og hadde akseptert. Klager hadde heller ikke uttrykt et ønske om anke. Videre hadde sikrede informert henne om at det var en videre mulighet å fremme vederlagskrav, men det var

ikke noe han ønsket å bistå med. Foretaket avviste også at vilkårene om årsakssammenheng og økonomisk tap var oppfylte.

Klager har i det vesentlige anført at sikrede er erstatningsansvarlig for feil rådgivning og oversittelse av ankefristen. Klager kontaktet sikrede fordi hun ønsket 50 % eierandel og gjeld i felles bolig. Klager bestrider at hun var enig i fordelingen av netto oppgjør, slik sikrede skrev i omforent prosesskriv av 11.3.24. Klager anfører at sikrede ga feil råd om rettsvirkningene av fordelingskjennelsen i e-postene sendt den 11.3.24. Advokaten sa at kjennelsen ikke skulle avgjøre det reelle inter partes forholdet. Kjennelsen skulle bare skape en baseline for saken. Klager ga derfor sitt samtykke til det felles prosesskrivet basert på feil råd om kjennelsens virkning. Sikrede bærer risikoen for å ha formulert seg uklart.

Klager anfører at det er sannsynlig at hun ville fått medhold i kravet på 50 % eierandel og 50 % boliggjeld ved rettslig prøving. Ved kjøp var partene enige om 50/50 eierandel. At megler tinglyste 1/3 på klager og 2/3 på klagers eks var en meglerfeil. Det økonomiske bildet via felleskontoen viser sammenblandet økonomi og lik gjeldsfordeling.

Klager anfører også at fordelingskjennelsen stenger for at hun kan kreve vederlagskrav, slik foretaket har anført. Klager lider derfor også rettstap ved erkjente krav som for eksempel husleiekravet, aksjene eller resten på felleskontoen mv.

I forbindelse med nemndbehandlingen anfører klager at sikrede og motpartens advokat ble enige om at det skulle settes opp et «pro og contra»-oppgjør etter forlikssaksmøte den 30.1.24. Sikrede rådførte klager om at dersom det ikke ble enighet, så kunne hun bringe spørsmålet om gjeld og eierandel inn for retten på nytt. Dette rådet var feil i lys av Rt. 2012 s. 1371. Videre anfører klager at det ble avholdt et møte mellom sikrede, klager og regnskapsfører den 18.4.24. På møtet sa klager at hun ønsket et annet resultat enn kjennelsen av 13.3.24, da den ikke stemte med de underliggende eierforholdene. Da sikrede ikke rådførte klager om anke etter møtet, har han opptrådt uaktsomt. Klager mener at samtalene rundt prosesskrivene av 22.2.24 og 11.3.24 ikke var relevante etter møtet av 18.4.24, da sikrede burde ha skjönt at klager ønsket å overprøve de reelle eierforholdene. Videre anfører klager at sikrede har opptrådt uaktsomt ved å ikke ta kontakt med motpartens advokat om pro & contra-oppgjøret etter møtet den 18.4.24.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at sikrede ikke er erstatningsansvarlig. Det avvises at klager ikke ble informert om virkningene av fordelingskjennelsen. I prosesskriv til retten av 13.1.24 skrev advokaten at Rt. 2012 s. 1371 avklarer at fordelingskjennelsen ikke bare med endelig virkning avklarer hvordan kjøpesummen skal fordeles mellom de berettigede, men også at den med rettskraftig virkning avgjør det underliggende forhold mellom dem som har krav på andel av kjøpesummen. Videre skrev advokaten at et etterfølgende søksmål om underliggende forhold derfor må avvises etter tvl. § 19-15 tredje ledd, og begge parter er derfor avskåret fra å reise sak om det underliggende forhold i etterkant av en fordelingskjennelse som avgjør eierforholdet. Kjennelsen ble også drøftet i senere prosesskriv. Prosesskrivene var tilgjengelige for klager.

Når det gjelder advokatens formulering i siste setning i bilag 1, anfører foretaket at advokaten har opplyst at den gjelder forskjellen mellom ordlyden i utkastet til motpartens advokat og hans eget utkast. Isolert sett fremstår setningen som klar, men lest i sakens kontekst som helhet, herunder det siterte prosesskrivet, kan foretaket ikke se at virkningen av fordelingskjennelsen skulle være klar.

Videre anfører foretaket at advokaten aldri har gitt råd om at hun kunne vente med en realitetsprøving av eierforhold eller gjeld i ettertid. Advokaten har opplyst at han snakket med klienten om at dersom hun vil forfølge spørsmålet om verdier etter boligen og forhold under

samlivet, kunne hun reise vederlagskrav dersom hun mente å ha bidratt utover det som kunne forventes av henne. Det er i denne anledning advokaten har benyttet uttrykket baseline; Når en vet hva resultatet av boligen ble, ville det gi uttrykk for den eventuelle berikelsen motparten hadde hatt. Advokaten ga imidlertid klart uttrykk for at han ikke kommer til å reise et vederlagskrav for henne, da han var av den oppfatning at mottatte beregninger klart ga uttrykk for at det ikke forelå noen slik skjev fordeling.

Når det gjelder anke, anfører foretaket at advokaten har opplyst at han informerte klienten om at det ville være meningsløst å anke en kjennelse som bygget på et forlik. Det aktuelle var som nevnt å reise vederlagskrav, men det var advokaten klar på at han ikke kom til å gjøre.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring for feil råd om rettsvirkningene av fordelingskjennelsen og oversittelse av ankefristen.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d, hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Den skriftlige dokumentasjon i saken er begrenset, og partene har motstridende forklaringer om flere sentrale forhold. Klager anfører at sikrede ga feil råd om rettsvirkningene av fordelingskjennelsen og deretter unnlot å anke fordelingskjennelsen. Dette bestrides av sikrede og støttes for øvrig heller ikke av de fremlagte prosesskrifter. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer om prosessen av partene og vitner under en hovedforhandling.

Nemnda finner det også uklart om det er årsakssammenheng mellom en evt. uaktsomhet og et tap for sikrede ved at hun ville oppnådd høyere eierbrøk i felles bolig dersom hun hadde fått bedre rådgivning. Sikrede anfører at nemnda kan nøye seg med å se på ansvarsgrunnlaget, men nemnda mener effektivitetshensyn tilsier at hele erstatningsspørsmålet behandles samlet i en muntlig hovedforhandling.

Nemnda peker generelt på at omfattende saker om profesjonsansvar ofte er lite egnet for skriftlig saksbehandling, jf. f.eks. FinKN 2019-343, 2019-860 og 2026-41.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).